

носително желѣзниятъ пътища — да внесе прѣдложениета на Гинсбергъ-Поляковъ въ най-близката сесия на Народното Събрание.

Слѣдъ разпущането на първото Народно Събрание (въ большинството си либерално) на 24 ноември 1879 г. и уволнението на кабинета Бурмовъ-Балабановъ, г. г. Утинъ и Черни сѫ се възрадвали че тѣ ще могатъ чрѣзъ новото министерство да постигнатъ своята цѣль. И наистина, кабинетът епископъ Климентъ-Грековъ-Начевичъ, който е наследилъ първия съставъ на българското министерство, се е показалъ много по-услужливъ по отношение проектъ на Утинъ и Черни, отколкото кабинетъ Бурмовъ-Балабановъ (при всичко че г. Гр. Начевичъ е билъ министъръ на финансите и въ първия кабинетъ). Въ засѣдането на Министерския Съвѣтъ на 8 януари 1880 г., въ което засѣдание сѫ участвали всички министри и на което е присъствуvalъ самъ г. Утинъ, е билъ разгледанъ проектъ на послѣдния за Народна Банка и, съ малки измѣнения въ подробното, е билъ приетъ въ основнитѣ му положения. При туй Министерския Съвѣтъ въ сѫщото си засѣдание е постановилъ: „да не прѣставя въ Народното Събрание другъ проектъ по тая часть, освѣнъ слѣдъ като събранietо се произнесе окончателно върху тоя (на г. Утинъ) проектъ“¹⁰⁾. Този сѫщиятъ проектъ, подробно анализиранъ отъ г. Г. Бѣлковски въ кн. 14 на Сборника на Министерството на Народното Пропагандиране (стр. стр. 218 — 221) е билъ внесенъ на разглеждане въ II об. Народно Събрание, I р. сесия, и четенъ на първо четене (безъ статутъ¹¹⁾), на 30 май 1880 год отъ Министра на Финансите тогава П. Каравеловъ¹²⁾ и оттегленъ обратно отъ послѣдния въ втората сесия на сѫщото Народно Събрание, въ засѣданietо му на 31 октомври 1880 г.¹³⁾.

Такава е била накратко историята на законоопроекта за Народна Банка (на Утинъ и Черни), за прокарването на който тѣ сѫ били засѣднали въ София, като не сѫ щадили никакви материални жертви за да спечелятъ на своя страна шефоветъ ту на консервативната, ту на либералната партии въ България,¹⁴⁾ безъ да говоримъ за отстранението все по поводъ на този проектъ на руския дипломатически агенътъ въ София, Давидовъ, който отказалъ да защищава интересите на Гинсбергъ-Поляковъ,¹⁵⁾ както и на съвѣтника при Министерството на Финансите, г. Хогде¹⁶⁾.

Между това работитѣ на учрѣдената съ държавни срѣдства Народна Банка слabo се повдигали напрѣдъ: до края на 1879 г. сѫ били сконтиранi едва 3 полици на обща сума 9,690 лева, а заемитѣ подъ залогъ въ края на сѫщата година едва сѫ достигнали на 5,556 лв. Банката е плащала лихви на чуждитѣ парични срѣдства (по 3% на безсрочнитѣ влогове и толкова на сумитѣ, оставени въ текуща смѣтка, по 4% на 5 годишнитѣ и по 4½% на 10 годишнитѣ влогове), безъ да може да получава такава. Споредъ туй банката е тѣрпѣла на първо врѣме чувствителна загуба: срѣчу разходъ

¹⁰⁾ Вж. статията „Проектъ на г. Утана за устройство на Народенъ Банкъ и неговата история“, помѣстена въ в. „Независимостъ“ (издаванъ въ София), г. V, бр. 37 и 38 отъ 28 и 31 януари 1881 година.

¹¹⁾ Законоопроектъ за Н. Банка отъ 1880 г. и приложениета му (статути) сѫ били отпечатани въ отдѣлна брошюра, на руски езикъ, подъ название: „Национальный банкъ Болгарии. Законоопроектъ. Статуты“. София, 1880 г. Единъ екз. отъ тази брошюра се намира въ тукашната Народна Библиотека.

¹²⁾ Вж. „Дневницитѣ“ на II об. Н. Събр., I сесия, стр. 643 — 645.

¹³⁾ Вж. „Дневницитѣ“ на II об. Н. Събр., II сесия, кн. II, стр. 945.

¹⁴⁾ Вж. „Тайчитѣ причини на българския въпросъ“, стр. 23.

¹⁵⁾ Ibidem, стр. 20.

¹⁶⁾ Ibidem, стр. 24.